

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 16.05. 2003 r.

36066

RPO-424250-V-KD/02

Pan dr Krzysztof Janik
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi od funkcjonariuszy Policji, dotyczące wysokości otrzymywanego przez nich równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego. W listach powtarza się zarzut, że funkcjonariuszom innych niż Policja służb mundurowych przysługuje analogiczny równoważnik, jednak jego wysokość, ustalona odrębnymi przepisami jest znacznie wyższa. Piszący podkreślają, że warunki uzyskania równoważnika pieniężnego oraz cel jego przyznania jest taki sam w przypadku funkcjonariuszy wszystkich służb mundurowych. Nie rozumieją zatem powodów tak znacznego zróżnicowania wysokości równoważnika, na niekorzyść funkcjonariuszy Policji.

Rzecznik Praw Obywatelskich zbadał przedstawiony problem i dokonał analizy aktów prawnych regulujących problematykę równoważników pieniężnych za brak lokalu mieszkalnego, ograniczając się do tych służb mundurowych, dla których, z mocy upoważnienia ustawowego, wysokość równoważnika określa Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że przedstawiony wyżej zarzut jest uzasadniony.

Zgodnie z art. 92 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r., Nr 7, poz. 58 ze zm.) policjantowi przysługuje równoważnik pieniężny, jeżeli on sam lub członekowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub

w miejscowości pobliskiej. Wysokość równoważnika określa w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego (Dz.U. Nr 100, poz. 918) wysokość równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego wynosi:

1) dla policjanta posiadającego członków rodziny, o których mowa w art. 89 ustawy o Policji - 9,50 zł dziennie,

2) dla policjanta - 4,75 zł dziennie.

Prawo do równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego zostało analogicznie określone w ustawie z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2002 r., Nr 171, poz. 1399 ze zm.) - w art. 96 oraz w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz.U. Nr 27, poz.298 ze zm.) - w art. 79. W obu tych ustawach upoważniono Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, aby w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określił, w drodze rozporządzenia wysokość równoważnika pieniężnego, I tak, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i warunków przyznawania funkcjonariuszom Straży Granicznej równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego oraz szczegółowych warunków jego zwrotu, a także sposobu postępowania w przypadku wystąpienia zbiegu uprawnień do jego otrzymania (Dz.U. Nr 118, poz. 1014) wysokość równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego wynosi:

1) dla funkcjonariusza posiadającego co najmniej jednego z członków rodziny, o których mowa w art. 93 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej -14,02 zł dziennie,

2) pozostałym funkcjonariuszom - 7,01 zł dziennie.

Zgodnie zaś z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków i trybu przyznawania równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu (Dz.U. Nr 58, poz. 539) wysokość równoważnika wynosi:

1) dla funkcjonariusza -15 zł dziennie,

2) dla funkcjonariusza posiadającego członków rodziny, o których mowa w art. 77 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu - 25 zł dziennie.

Z powyższego porównania wyraźnie wynika, że wysokość równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego jest różna w przypadku każdej z wymienionych służb mundurowych, przy czym w przypadku funkcjonariuszy Policji równoważnik jest zdecydowanie najniższy. Ponieważ przesłanki uzyskania równoważnika pieniężnego są

takie same we wszystkich trzech wymienionych ustawach, t.j. fakt bycia funkcjonariuszem określonej służby oraz brak lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej, tak znaczące zróżnicowanie wysokości równoważnika jest niezrozumiałe i może budzić słuszne zastrzeżenia uprawnionych.

Dlatego też, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Ministra o wskazanie uzasadnienia dokonanego zróżnicowania wysokości równoważnika pieniężnego dla funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu.

Łączę wyrazy szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk